

# FREDNINGSVÆRDI ER

## BARONESSENS HUS

KØGE KOMMUNE



Besigtigelsesdato:	14.10.2016
Besigtiget af:	Tine Meyling
Journalnummer:	2011-7.82.07/259-0001
Kommune:	Køge Kommune
Adresse:	Brogade 22, 4600 Køge
Betegnelse:	Baronessens Hus
Fredningsår:	1983
Omfang:	<i>Forhuset (midten af 1600-tallet, ombygget i 1817) og sidebygningens bindingsværksdel.</i>

## — BYGNINGSBESKRIVELSE

Baronessens Hus er beliggende i hande!sgaden Brogade, midt i Køges ældre bydel, mellem Torvet og Køge Å.

Det grundmurede forhus er opført i to etager med rødt teglhængt heltag. Gadefacaden er forsynet med to store butiksvinduer fra 1920'erne, en ny tofløjet dør med overvindue fra 1800-tallet og ny butiksdør med glas i den øverste del. Førstesalen har ældre firerammede korspostvinduer med opdelte nedre rammer og vinduet over porten er seksrammet. Facaden er kalket gul og afsluttet i en hvid, trukken gesims. Vinduerne og dørene er malet sortgrønne. Taget er midtfor forsynet med en ældre taskekvist med to rammer med seks ruder, hvorimellem der er et ganske smalt tavl. Kvisten har også fra ældre tid haft de to små glugger i begge flunker. På hver side af taskekvisten er en ny heltagskvist med torammede og tredelte vinduer. Midt i tegltagets rygning er en nyopført, hvidkalket skorsten med sokkel og krave i traditionel udformning.

Gårdsiden er ligeledes grundmuret og udført med firerammende vinduer, to ruder under tværposten og en i hver overramme. Vinduerne findes både i stueetagen og på første etage. I kælderen er to etrammede vinduer med seks ruder. Endvidere er der i gårdsiden to etrammede vinduer. Vinduerne er gråmalede. I yderfaget fører en nyere jerntrappe med trin og værn af træ op til en nyere, enfløjet fyldingsdør med to ruder øverst. Over døren er en indmuret sandstenstavle. Mellem kældervinduerne er en nyere, enfløjet dør, der fører ned til forhusets kælderetage. Begge døre er malet sortgrønne. I tagfladen mod gården ses fem fire-stens tagvinduer i støbejern.

Sidehuset er udført i to etager med rødt teglhængt heltag og bindingsværk på både bagsiden (svært tilgængelig) og mod gården. Sidebygningen er bygget sammen med en nyere tilbygning, som ikke er omfattet af fredningen. Gårdsiden er udført med dobbelte remme i

etageadskillelsen, hvorimellem etagebjælkerne er placeret. Fodremmen ligger på en høj muret sokkel. Stolperne er placeret på hver sin side af vinderne med en løsholt under hvert vindue samt en ganske kort løsholt mellem vinduerne. Facaden afsluttes under tagskægget i en hvidmalet sugfjæl. I tagfladen mod gården ses sekstens tagvinduer. Alle tagflader har zinktagrender. I sidehuset er vinduerne nyere, udført som kopi af forhusets vinduer, som korspostvinduer med opdelt nedre rammer. Vinduerne i kælderen er et- og torammede vinduer med varierende opsprosnings. I fjerde fag fra forhuset findes en nedgang til sidehusets kælder.

I forhusets indre er stueetagen indrettet med et vindfang til en bolig på første etage, mens den øvrige del anvendes til en butik, som fordeler sig i både for- og sidehus. Mellem for- og sidehus er en større åbning. Forhusets skorsten er bevaret, ligesom den bagerste væg i sidehuset. Fra butikken er en indvendig nedgang til kælderen. Kælderen er med ældre skillevægge og udgange til gården. Alle overflader er nyistandsatte og trappen til kælderen er ny.

Ved forhusets søndre gavl findes et gennemgående vindfang med hovedtrappen til boligen på første etage og med udgang til gården og til butikken. (Døren ind til butikken er blændet fra butikkens side). Boligen er traditionelt indrettet med en gennemgående længdeskillevæg i den sydlige del, med vindfang, garderobe og gæstetoilet mod gården samt kontor mod gaden. Den nordlige stue spænder i forhuset fulde bredde og er symmetrisk indrettet med en støbejernsbrændeovn midtfor tværvæggen med skorsten samt en oprindelig dør med gerichter på hver side. Stuen, vindfang og garderobe har ældre lakerede bræddegulve, kontoret har nye. Alle lofter er pudsede uden udsmykninger, i kontoret med synlige bjælker.

Sidehuset er delvist nyindrettet med køkken og bad. Alle overflader er traditionelle, mens køkken og badeværelse er udført med et moderne udtryk, placeret ind mod naboen. Fra køkkenet er der indgang til tilbygningen, som ikke er omfattet af fredningen.

Tagetagen er nyindrettet med soveværelser og badeværelse. Indretningen er udført i traditionelle materialer, badeværelset med et moderne udtryk. Fra sidebygningen er der udgang til en tagterrasse på taget af den ikke fredede tilbygning.

## — BYGNINGSHISTORIE

Baronessens Hus menes at være opført omkring midten af 1600-tallet. Endnu i 1801 havde forhuset en port i det sydligste fag samt taskekvisten mod gaden. Til forhuset knyttede der sig dengang et seks fag langt bindingsværksidehus i to etager, som i stueetagen rummede husets køkken. I fortsættelse heraf lå en syv fag lang

bryggerslænge i en etage. Disse sidebygninger var muligvis opført samtidig med forhuset. Da ejendommen beskrives igen i 1817, havde forhuset fået sit nuværende klassiske ydre. Det toetages sidehus var forlænget med tre fag til dets nuværende længde, mens bryggerslængen var forsvundet.

Til sidehuset knyttede der sig indtil istandsættelsen i 2014 en trappebygning udført i og beklædt med træ. Bygningen blev ved istandsættelsen nedrevet.

## — KILDER

Bevaringsværdige Huse i Køge; udarbejdet af Hans Henrik Engquist, Fredningsstyrelsen, Det særlige Bygningssyn, 1978

## — MILJØMÆSSIG VÆRDI

Forhusets facade indgår som en vigtig del af Brogade, hvor husene er præget af butikker i stueetagen og boliger på første etage. Bygningen er, som meget af det indre Køge, placeret i gadelinjen for dermed at lukke randbebyggelsen.

Gårdmiljøet er mere ydmygt, sidelængen står med synligt bindingsværk og sugfjæl, og der er en karakteristisk differentiering mellem gaden og gården. Brostensbelægningen styrker tillige gårdmiljøet. (Belægningen er ikke fredet.)

## — KULTURHISTORISK VÆRDI

Den kulturhistoriske værdi knytter sig til forhusets facadeudtryk mod gaden, som opstod i forbindelse med et ønske om modernisering af facadeudtrykket i starten af 1800-tallet. Bredden på det første fag afslører, at der her, oprindeligt, har været en port. Hertil kommer differentieringen mellem gade- og gårdudtrykket, som giver sig særligt til kende imellem det grundmurede forhus og sidehuset, der står i bindingsværk.

Den kulturhistoriske værdi knytter sig desuden til de ældre bygningselementer som vinduer og døre, til hovedtrappen og de oprindelige mørkt lakerede gulve i forhuset. Hertil kommer den ældre planløsning på første etage i forhuset.

## — ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi knytter sig til facadens klassicistiske udtryk i al sin enkelhed samt til de ældre vinduer, der på tidstypisk

vis er udformet som korspostvinduer med opdelte nedre rammer. Hertil kommer den ældre planløsning på første etage i forhuset med bræddegulve og ældre døre med gerichter. Hertil kommer hovedtrappen placeret i det oprindelige portrum.

## — BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

De bærende fredningsværdier knytter sig i det ydre til det grundmurede forhus og sidehuset i bindingsværk med samtlige detaljer samt de røde, teglhængte heltage. Hertil kommer facadens enkle, klassicistiske udtryk med trukken hovedgesims og de ældre, taktfast placerede korspostvinduer samt de ældre butiksvinduer. Endvidere kommer den traditionelle farve- og materialeholdning.

I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til hovedtrappens udformning og første etages ældre planløsning med ældre døre, gerichter og bræddegulve. Endelig kommer den traditionelle materialeholdning.

## — ANBEFALINGER

Ingen angivet.